

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

[Banu Atabay'in lezzetler.com Yemek Tarifleri Sitesi](http://BanuAtabay.in.lezzetler.com)

OSMANLI MEYVELİ YEMEKLER

THY Skylife

Osmanlı döneminde kuru ve taze meyvelerin yemeklerde kullanımına sıklıkla rastlamaktayız. Amerika'nın keşfine kadar domatesin kırmızı olarak yenilmemesi ve yeşilbiber, patates gibi şimdilerde yemeklerde sıkça kullandığımız sebzelerin geçmiş dönemlerde bilinmemesi, yemeklere lezzet ve çeşni katmak açısından meyvelerin sıklıkla kullanılmasına sebep olmuştur.

XV.-XVII. yüzyıllarda birçok yemekte sıklıkla kullanılan taze ve kuru meyveler sonraki dönemlerde yavaş yavaş yerini bu "yeni" sebzelere bırakmıştır. Şimdilerde damak tatlarımız mayhoş olan bu tatlara pek alışık olmasa da geçmiş dönemlerde meyve ve kuruyemiş kullanılarak yapılan yemekler sofraların vazgeçilmezleri arasında yer alırdı. Osmanlılar meyve konusunda çok bilgiliydiler. Hatta kavun, karpuz ve kayısı gibi birçok meyvenin kültürünün Avrupa'ya Osmanlı aracılığıyla geçtiğini çoğu kişinin pek bildiği söylenemez.

Özellikle Anadolu'nun bu konuya öncülük etmesinin üç sebebi vardır; bunlardan biri zengin Osmanlı coğrafyası kaynaklarının güçlü bir devlet himayesinde tedarik ağları ile dolaşımının sağlanması, bir diğeri aynı dönemlerde yükseliş devrini yaşayan Osmanlı'nın bahçecilik kültürü, üçüncüsü ise dönem coğrafyasında yükselişte olan Osmanlı tıbbıdır.

Keşifler çağının sonunda, Amerika kıtasının ve uzak coğrafyaların keşfiyle başlayan dönemde tedarik zincirleri ile dolaşıma girmiş yeni birçok tohum ve meyve bilinir hâle gelmişti. Evliya Çelebi seyahatnamesinde gezmiş olduğu birçok bölgenin meyvelerini ayrı ayrı not almış ve bunlardan detaylıca bahsetmiştir. Şimdilerde sürdürdüğümüz "yemeğin ardından taze meyve tüketme" alışkanlığından hiç bahsetmemiştir. Sanırım sabah ve akşam iki öğün yemek ile beslenen Osmanlı toplumunda meyveler bu iki öğün arasındaki sürede yeniliyordu. Son dönemlerde Avrupa'da ve ülkemizde yemeklerde meyve kullanımı oldukça yaygınlaştı; yüzlerce yıllık geleneğin mutfaklarda yerini yeniden almasını, kültürel alışkanlıkların kolay vazgeçilebilir şeyler olmadığının göstergesidir.